

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev2 1557/06
24.01.2007. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Predraga Trifunovića, predsednika veća, Jasminke Stanojević, Mirjane Grubić, Ljiljane Ivković - Jovanović i Zvezdane Lutovac, članova veća, u parnici tužilaca AA, koga zastupa punomoćnik AB, advokat, protiv tuženog Muzeja "BB", koga zastupa punomoćnik BA, advokat, radi poništaja odluke o prestanku radnog odnosa, odlučujući o reviziji tužioca izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Beogradu Gž. I 2859/04 od 29.12.2005. godine, u sednici održanoj 24.1.2007. godine, doneo je

P R E S U D U

PREINAČUJE SE presuda Okružnog suda u Beogradu Gž. I 2859/04 od 29.12.2005. godine pa se ODBIJA kao neosnovana žalba tuženog i POTVRĐUJE presuda Četvrtog opštinskog suda u Beogradu P. 1. br. 586/02 od 17.3.2004. godine.

Obavezuje se tuženi da tužiocu na ime troškova revizijskog postupka isplati 36.000,00 dinara (trideset šest hiljada dinara) u roku od 15 dana po prijemu presude pod pretnjom izvršenja.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Četvrtog opštinskog suda u Beogradu usvojen je tužbeni zahtev tužioca pa su poništena rešenja direktora tuženog br. 01-68/54 od 15.5.2002. godine i rešenje br. 01-68/66 od 3.7.2002. godine, i tuženi obavezan da tužioca vrati na rad i rasporedi ga na radno mesto radnika službe obezbeđenja. Tuženi je obavezan da tužiocu na ime troškova spora isplati 24.000,00 dinara.

Navedenom drugostepenom presudom preinačena je prvostepena presuda, pa je odbijen kao neosnovan tužbeni zahtev tužioca s tim da je ukinuto rešenje o troškovima parničnog postupka.

Protiv pravosnažnog dela drugostepene presude tužilac je blagovremeno izjavio reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Tuženi je izjavio odgovor na reviziju.

Vrhovni sud je ispitao pobijanu presudu na osnovu člana 386. ranije važećeg ZPP („Službeni list SFRJ“ br. 4/77...) koji se primenjuje na osnovu člana 491. stav 4. ZPP („Službeni list SRJ“, br. 125/04) pa je našao da je revizija osnovana.

U postupku nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz člana 354. stav 2. tačka 11. ranijeg ZPP, a ni bitna povreda na koju se u reviziji ukazuje.

U utvrđenom činjeničnom stanju tuženi je do donošenja odluke o izrečenoj meri prestanka radnog odnosa bio zaposlen kod tuženog na radnom mestu radnika službe obezbeđenja. Po odluci tuženog on je izvršio težu povredu radne dužnosti jer je dana 14.4.2002. godine stranog novinara i njegovu saradnicu koji su bili u pratnji dežurnog kustosa muzeja pustio da izađu iz zgrade ne reagujući na alarm koji se uključio, da je odbio da izvrši nalog direktora muzeja i posetioca odmah zaustavi i pretrese. Suprotno utvrđenom činjeničnom stanju u disciplinskom postupku prvostepeni sud je utvrdio da je tužilac kritičnom prilikom od svog šefa dobio odobrenje za korišćenje polučasovne pauze, da se u trenutku uključivanja alarma nalazio u radnom prostoru kod garderobe, da nije prilikom uključivanja alarma izvršio pretres posetioca muzeja smatrajući da će direktnim pretresom napraviti neprijatnu situaciju u odnosu na stranog novinara. Posle naloga direktora on je otišao kod šefa obezbeđenja pa su njih dvojica zajedno u prisustvu kustosa izvršili pretres stranog novinara i njegove saradnice, a kasnije se utvrdilo da se alarm uključio iz nepoznatih razloga.

Kod takvog činjeničnog stanja prvostepeni sud smatra da se nisu stekli uslovi za izricanje najteže disciplinske mere - prestanak radnog odnosa, jer se u radnjama tužioca ne nalaze elementi teže povrede radne obaveze i dužnosti iz člana 59. Zakona o radnim odnosima u državnim organima (neizvršenje ili nesavesno, neblagovremeno ili nemarno vršenje radnih i drugih obaveza...). Dalje je sud smatrao da kod tužioca ne postoje elementi umišljaja a ni svesnog nehata (krivice) koji su propisani članom 57. stav 1. tačka 1. i 8. Zakona o radnim odnosima u državnim organima i da je kašnjenje u izvršavanju naloga bilo opravdano. Naime po stanovištu prvostepenog suda tužilac je kritičnom prilikom koristio polusatnu pauzu; nije radio na radnom mestu obezbeđenja; o aktiviranju alarma obavestio direktora i da je pre pretresa obavestio neposrednog rukovodioca sprovedši nalog direktorke o pretresu turista zajedno sa svojim šefom obezbeđenja.

Suprotno prvostepenom sudu drugostepeni sud nalazi da se u radnjama tužioca stiču elementi teže povrede radne

dužnosti jer su se posetioci u vreme aktiviranja alarma nalazili u blizini izlaznih vrata, pa imajući u vidu da je tužilac odbio nalog direktora to je njegovo nečinjenje u konkretnoj situaciji bilo protivno standardu očekivanog ponašanja od radnika obezbeđenja, te se on nije ponašao kao iole pažljiv čovek. Pri tom, drugostepeni sud smatra da odobrena pauza, dnevni odmor u toku rada i okolnost da je tužilac naknadno izvršio nalog direktorke ne predstavljaju olakšavajuće okolnosti koje bi isključile izricanje disciplinske mere prestanka radnog odnosa.

Po stanovištu Vrhovnog suda pravilno je rezonovanje prvostepenog suda da tužilac naredbu direktora (radnu obavezu) opravdano nije odmah izvršio i da sve okolnosti slučaja opravdavaju takvo postupanje.

Naime, tužilac je kritičnom prilikom bio bez oružja pa se može pravdati oklevanje u izvršenju naloga jer se vrši pretres stranca (koji se kreće u društvu kustosa) za koga se stvaraju osnovi sumnje da je izvršio krađu umetničkog dela (u takvoj vrsti pretresa postoji realna opasnost za ugrožavanje telesnog integriteta). U dilemi šta treba činiti tužilac ne odričući postavljeni nalog traži pomoć šefa obezbeđenja, i vrši pretres ipak blagovremeno.

Takav postupak se ne može kvalifikovati kao nesavesno, neblagovremeno ili nemarno vršenje radnih obaveza iz člana 59. Zakona o radnim odnosima u državnim organima, pa je rešenje o prestanku radnog odnosa nezakonito.

Iz napred iznetih razloga a na osnovu člana 395. stav 1. ranije važećeg ZPP odlučeno je kao u izreci u stavu prvom.

Odluka o troškovima zasnovana je na članu 154. i 166. ranijeg ZPP, jer je tužilac uspeo u sporu. Tužiocu su priznati troškovi na ime sastava revizije i četiri zastupanja u skladu sa važećom advokatskom tarifom (izreka u stavu drugom).

Predsednik veća - sudija

Predrag Trifunović, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

sd